

# **ORGANİK HAYVANSAL ÜRETİM (4.HAFTA)**

- **Bu dersin konuları**
- **Dünyada ve AB'de organik hayvansal üretim**

# Dünyada organik hayvansal üretim

- Dünya'da 2017 yılı verilerine göre 181 ülkede organik tarım yapılmakta ve 2.9 milyon üretici bulunmaktadır.
- Organik üretim yapılan alanların miktarı toplam 69.8 milyon hektardır.
- Dünyada organik tarım alanlarının en yüksek olduğu kıtalar sırasıyla Okyanusya (35.9 milyon hektar), Avrupa (14.6 milyon hektar), Latin Amerika (8 milyon hektar), Asya (6.1 milyon hektar), Kuzey Amerika (3.2 milyon hektar) ve Afrika'dır (2.1 milyon hektar) (Willer ve Lernoud 2019).

# Dünyada organik hayvansal üretim

- Dünyada organik tarımla ilgili olarak yaklaşık 181 ülkeden veri alınabilmektedir.
- Fakat organik hayvansal üretimle ilgili veriler yetersiz olup bu sektörün profili, kapsamlı olarak ortaya çıkarılamamıştır.
- Dünyada, AB ülkelerinin büyük çoğunluğunun dışında çok az ülkeden organik hayvansal üretimle ilgili veri toplanabilmekte ve bu durum esas olarak birçok ülkede organik hayvansal üretimin, organik tarım içerisinde halihazırda önemli bir yer tutmamasından ileri gelmektedir (Willer ve Lernoud 2019).

# Dünyada organik hayvansal üretim

- Dünyada organik hayvancılık sektöründeki henüz önemli bir gelişme sağlanamamıştır.
- Düşük düzeydeki ilerlemeler ise ancak sıcak iklim kuşağındaki ülkelerde olmuştur.
- Ancak, dünyada organik hayvancılık sektörü giderek büyümektedir. Örneğin birçok Avrupa ülkesinde, organik süt ve yumurta, bu ürünlerin toplam pazarının sırasıyla % 10 ve % 20'sini oluşturmayı başarmış durumdadır.

# Dünyada organik hayvansal üretim

- Yine, Brezilya ve Arjantin gibi bazı Latin Amerika ülkeleri, AB ve ABD'ye organik sığır eti ihraç edebilmektedirler.
- Fakat organik süt sektörü, organik et sektörüne göre daha hızlı ve güçlü büyüme oranları göstermiştir (Harris vd. 2003; Chander vd. 2011).

# Dünyada organik hayvansal üretim

- **Dünyada 2012 yılında** organik sertifikalı büyükbaş, koyun, domuz ve kanatlı hayvan sayısı sırasıyla yaklaşık 4.6, 5.6, 1.0 milyon baş ve 73 milyon adettir ve bu değerler, aynı türdeki hayvanların dünyadaki toplam sayılarının sırasıyla % 3, % 0.5, % 0.1 ve % 0.3'nü oluşturmaktadır.
- Dünya genelinde organik hayvan sayılarında **2007-2012** arasında önemli düzeyde artışlar görülmüştür. En önemli artış, kanatlı hayvanlarda gerçekleşmiş (% 127) ve bunları sırasıyla büyükbaş (% 71), domuz (% 65) ve koyun (% 34) izlemiştir (**Tablo 1**).

# Çizelge 1. Dünyada 2007-2012 yılları arasında organik sertifikalı hayvan sayıları (FIBL, 2014).

Türler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Değişim (2007-2012) (%)
Büyükbaş hayvan	2.682.144	3.059.068	3.457.549	3.513.268	4.582.779	4.582.910	+ 70.9
Koyun	4.224.160	4.019.186	4.892.185	4.661.428	5.413.645	5.642.683	+ 33.6
Domuz	649.822	695.182	686.330	777.606	1.014.497	1.072.410	+ 65.0
Kanatlı hayvan	<b>31.963.268</b>	<b>42.261.451</b>	<b>41.150.344</b>	<b>53.388.092</b>	<b>69.940.909</b>	<b>72.594.657</b>	<b>+ 127.1</b>

# Dünyada organik hayvansal üretim

- Dünyada organik hayvansal üretim, esas olarak Avrupa ve Kuzey Amerika'da yoğunlaşmıştır.
- Organik büyükbaş, koyun ve domuz varlığının sırasıyla % 70'i, % 80'i ve % 77'si Avrupa'da, kanatlı hayvan varlığının ise % 53'ü Kuzey Amerika'da ve % 44'ü de Avrupa'da bulunmaktadır.
- Dünyada organik sertifikalı büyükbaş, koyun, domuz ve kanatlı hayvan varlığının en yüksek olduğu ilk üç ülke ise sırasıyla; Çin, ABD, Fransa; Arjantin, İngiltere, İtalya; Çin, Fransa, Almanya ve ABD, Fransa, Almanya'dır **(Tablo 2)**.



**Çizelge 2. Dünyada sertifikalı organik sığır,  
koyun, domuz ve tavuk sayısının en yüksek  
olduğu ilk üç ülke  
(FIBL, 2014).**

Hayvan türü (milyon baş)	Ülkeler		
	Büyükbaş hayvan	<b>Çin (0.677)</b>	ABD (0.477)
Koyun	<b>Arjantin (1.15)</b>	İngiltere (0.89)	İtalya (0.7)
Domuz	<b>Çin (0.215)</b>	Fransa (0.184)	Almanya (0.144)
Kanatlı hayvan	<b>ABD (37)</b>	Fransa (11.6)	Almanya (5.3)

# AB'de organik hayvansal üretim

- **Organik hayvan sayısı:** **Tablo 3'den** görülebileceği gibi, 2006-2017 yılları arasında AB'de yetiştiriciliği yapılan tüm organik çiftlik hayvanı sayılarında artışlar yaşanmıştır. Bununla birlikte en yüksek artış arı kovanı sayısında gerçekleşmiş ve bunları sırasıyla kanatlı, domuz, büyükbaş, koyun ve keçi izlemiştir.
- Bu türlerin 2017 yılındaki sayıları sırasıyla 3.154.269 adet, 38.184.657 adet, 1.202.777 baş, 4.310.740 baş, 4.948.311 baş ve 838.802 baş'tır (Willer ve Lernoud 2019; <https://ec.europa.eu/eurostat>, 2019).

## AB'de 2003-2017 Döneminde Organik Sertifikalı Hayvan Sayılarının Değişimi (<https://ec.europa.eu/eurostat>, 2019)

Türler	2006	2009	2012	2015	2017	Değişim (2006- 2017) (%)
Büyükbaş hayvan	1 744 538	2 204 676	3 250 557	3 636 091	4 310 740	+ 147
Koyun	2 712 183	3 232 649	4 294 024	4 490 717	4 948 311	+ 82
Keçi	517 058	575 266	656 366	744 054	838 802	+ 62
Domuz	465 538	598 418	912 871	979 354	1 202 777	+ 158
Kanatlı hayvan	11 368 575	12 864 077	26 010 830	32 801 005	38 184 657	+ 236
Arı (kovan)	535 117*	889 913	1 064 057	2 095 647	3 154 269	+ 489

# AB'de organik hayvansal üretim

- **Organik süt üretimi:** AB'de, çiftlik hayvanı türlerine göre organik sertifikalı süt üretimini gösterir veriler yetersizdir. Nitekim organik sığır sütü üretimi bakımından yıllar arasında büyük tutarsızlıklar bulunmaktadır.
- AB'de 2017 yılında üretilen organik sığır sütü 2.882.425 ton olup, bu üretime en fazla düzeyde katkı sağlayan ilk üç ülke sırasıyla Fransa (649.289 ton), Danimarka (594.000 ton) ve Birleşik Krallık (492.000 ton) olmuştur (Tablo 4).

## AB'de organik hayvansal üretim

- AB'de aynı yıla ait sertifikalı koyun ve keçi sütü üretimi sırasıyla 123.097 ton ve 59.648 ton'dur.
- AB'de organik koyun sütü üretiminde en yüksek payı sırasıyla Fransa (20.493 ton), Slovakya (1.899 ton) ve İspanya (1.535 ton) alırken, organik keçi sütü üretiminde ise Hollanda (24.614 ton), Fransa (9.066 ton) ve İspanya (8.270 ton) almıştır

## Tablo 4. AB’de 2006-2017 Döneminde Organik Sertifikalı Süt Üretimi (ton) (<https://ec.europa.eu/eurostat>, 2019)

Organik Süt Üretimi	2006	2009	2012	2015	2017
Sığır sütü	67.061	-	2.013.654	2.666.640	2.882.425
Koyun sütü	87	123	50.410	123.097	24.958
Keçi sütü	668	911	33.557	59.648	49.393
<b>Çiğ süt</b>	<b>93.818</b>	<b>-</b>	<b>2.736.057</b>	<b>4.142.315</b>	<b>4.597.553</b>

## AB'de organik hayvansal üretim

- **Organik et üretimi:** 2017 yılı verilerine göre AB'de toplam organik sertifikalı et üretimi **222.680 ton'dur** ve bu üretim içinde en yüksek payı sırasıyla sığır, domuz, kanatlı, koyun, tek tırnaklı, keçi ve diğer etler oluşturmaktadır (**Tablo 5**).

## AB'de organik hayvansal üretim

- Yine AB'de organik sığır, domuz, kanatlı, koyun ve keçi eti bakımından en önemli ilk üç ülke: Birleşik Krallık (30.300 ton), Fransa (24.949 ton) ve İsveç (19.290 ton); Fransa (11.171 ton), Danimarka (10.490 ton) ve Hollanda (8.204 ton); Fransa (18.142 ton), Birleşik Krallık (10.900 ton) ve Belçika (3.960 ton); Birleşik Krallık (7.900 ton), İspanya (7.103 ton) ve Fransa (1.432 ton); İspanya (311 ton), Çekya (19 ton) ve Bulgaristan'dır (13 ton).



**Tablo 5. AB’de 2006-2017 Döneminde Organik Sertifikalı Et Üretimi (ton) (<https://ec.europa.eu/eurostat>, 2019)**

	2006	2009	2012	2015	2017
<b>Organik et üretimi</b>					
Sığır eti	8.607	28.736	77.831	139.094	122.123
Koyun eti	460	1.370	17.927	27.212	20.444
Keçi eti	29	135	574	1.203	362
Domuz eti	274	18.518	25.516	42.810	42.047
Kanatlı eti	135	6.170	15.066	39.421	37.198
<b>Tek tırnaklı eti</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>327</b>	<b>800</b>	<b>498</b>
Diğerleri	1	19	22	1.067	8

# AB'de organik hayvansal üretim

- **Yumurta ve bal üretimi:**
- AB'de son yıllarda organik yumurta üretimine ait veri bulunmamaktadır (Tablo 6).
- AB'de organik bal üretimi sürekli bir artış eğilimindedir ve 2017 yılında 10.821 ton'a ulaşmıştır (Tablo 6).
- Bu yılda organik bal üretimi bakımından en önemli üretici ilk üç ülke ise sırasıyla Romanya (5.475 ton), Bulgaristan (3.760 ton) ve İspanya'dır (896 ton).

**Tablo 5. A Tablo 6. AB’de 2006- 2017 Döneminde Organik Sertifikalı Yumurta ve Bal Üretimi (ton)  
(<https://ec.europa.eu/eurostat>, 2019)**

<b>Ürün</b>	<b>2006</b>	<b>2009</b>	<b>2012</b>	<b>2015</b>	<b>2017</b>
Yumurta	130	-	-	-	-
Bal	2.058	5.484	6.261	7.201	10.821

**5.Hafta: Organik hayvansal üretimin küresel düzeydeki sorunları ve çözüm yolları anlatılacaktır**